

20,000 Kr. til!) Sa, ganfke rigtig, men jeg tror rigtignok, at der i indværende Aar vil vife fig en langt ftrørre Dvølfeskrivelse, da Prifen paa Foder og Straa f. Ex. fandfynligvis vil vøre meget ftrørre i Aar end tidligere. Som fagt, hvis det erede Flertal ffulde ville holde ftrængt paa fin Udtalelfe i Betænkningen, vilde det have været heldigere, om man havde indfat et ftrørre Bølf paa Finantsloven.

Ordføreren (Bøffen): Det erede Medlem er naturligvis ganfke berettiget til at tale de Skadelidtes Sag, og der er vifnok heller Ingen, der pnfier at gaa dem for nær eller at vøre uretfærdig imød dem, men det erede Medlem maa heller ikke tage os det faa ilde op, at Udvalgets Flertal figer, at „Krigsbestyrelfen neppe kan vente at faae hvilkenfomhelft Dvølfeskrivelse paa denne Konto efterbevilget.“ Det forekommer mig dog vel meget, at det erede Medlem ikke kan finde fig i en faadan Udtalelfe. Interesfen for de Skadelidte kan vøre ftrør, men er den aldeles ubegrændfet, forekommer den mig dog en Smule overdreven. Det erede Medlem fkal forøvrigt ikke fortryde, at han ikke af dette Hønsyn har modfat fig Medfættelfen paa Kontoen til Leirvølfeser paa den forelagte Finantslov, thi den Medfættelfe, fom da foregik, fom ikke disse omtalte Skadelidte til Skade. Den Medfættelfe, fom blev foreslaaet paa Finantsloven, gif ud paa at modfætte fig en Dvølfesfur af en ganfke anden Art, nemlig en Røfttur, og den vil altsaa i alt Fald komme til at ramme ganfke andre Egne end dem, det erede Medlem repræsenterer; den vedrører ikke den Forøgelfe af Bekøftningerne ved Leirvølfeserne, fom i Aar var foreslaaet til Skadeserftatninger.

Thorup: Den erede Ordfører kan vøre forfikkret om, at jeg har læft faavel Finantsloven fom Behandlingen derover og godt veed, at man har begrundet den ftrørre Medfættelfe paa Leirkontoen dermed, at man ikke vilde have de foreslaaede Dvølfeser i Østjylland og Syd paa, men felfv om man tager det ekstraordinære Bølf fra, fastholder jeg dog, at det Bølf, man denne Gang har givet, ikke er faa ftrør fom det, der blev givet i 1876, og naar man figer, at der den Gang fandt ftrørre Dvølfeskrivelser Sted, mener jeg endnu, at Dvølfeskrivelserne denne Gang vilde blive ftrørre endnu. Jeg har ikke alene talt for Beboerne derovre, men jeg har ogsaa talt for, at Dvølfeserne kunne faae en faa ftrør Udftrefning fom muligt. (En Stemme: Hele Jylland over!) Nei, jeg har kun ment, at de ikke ffulde indftræntes til forfnæver en Plads; thi ellers bliver Opholdet i Leiren ikke fynderlig andet end Opholdet i Garnifon, og man kunde da lige faa godt lade Følf ligge i Garnifon. Jeg er fjendit baade med Garnifonslivet og Kantonnementslivet. I Leiren har jeg vel i en vis Forftand ikke været, men jeg har dog

beføgt den flere Gange hvørt Aar, og jeg har derved faaet den Erfaring, at Leirvølfeserne, kun naar de blive drevne faaledes, fom jeg ffor tillod mig at antyde, faae deres ftrørre Betydning for Mandfabet og for Befalingsmandene (En Stemme: De ere kofbarere end andre Dvølfeser!). Sa, jeg tror dog, at, hvis vi fik de ftrørre Dvølfeser, f. Ex. her ved Kjøbenhavn, vilde det erede Medlem faae at mærke, at disse vare endnu langt dyrere.

M. Jensen (Skanderborg Amts 2den Balgkreds): Jeg ftaal ikke indlade mig videre paa det finantsielle Spørgsmaal om, hvad der bevirker Leirens Jorddyrelfe; men jeg tror dog at burde fremdrage et Punkt, fom ikke vil vøre ubekjendt for dem, der enten felfv have deltaget i Leiren, eller fom have overværet Dvølfeserne. Ved de ftrørre Dvølfeser har man, fom bekjendt, paa fine Steder benyttet et Terrain, hvor der var temmelig frødige Kornagre, og jeg ftaal bemærke, at de Følf, der leve i den Ero, at man i den umiddelbare Nærhed af Hald kun har Lyng og Sand, ikke have Ret. Ved Lysgaard og Katballe og der ned efter har jeg været med til i ftrørre Bataillonskolonner at marchere i Rug lige forud for Høften, og at den Nedtrampning af Korn, fom deraf følger, maa medføre en hel Del Erftatningsudgifter, forekommer mig let forftaaelig. Jeg har ikke villet undlade at fremdrage dette Punkt, netop for ikke at blive misforftaaet.

M. P. Jensen: Naar der er henvift til Garnifonsvølfeserne, ftaal jeg bemærke, at disse jo i høiefte Grad ere indftræntede; Soldaterne maa ikke betræde tilfaaede Marker eller Agre, men kun gaa paa faadanne Steder, hvor de ingen Skade kunne gjøre. Naar man ikke deftomindre kan faae Noget ud af disse Dvølfeser, ligger det jo i denne Omftændighed, at man henlægger dem til September Maaned, hvor der i Reglen ikke er faa Meget paa Markerne, fom kan beftadiges. I de første Aar, der blev holdt Leir, altsaa i Aarene 1868—69—70, i alle Tilfælde gjaldt det 1868 og 69, blev der givet den indftræntende Bestemmelte med Hønsyn til de ftrørre Dvølfeser, at man under disse ikke maatte betræde befaaede Marker og andet deflige. Dette kunde gaae, thi dengang fandtes der nemlig meget ftrørre Hedeftræfninger, der kunde benyttes til Dvølfeserne, og der var paa disse faa høi Lyng, at denne undertiden gif op over Knæerne. Naar jeg nævner den høie Lyng, faa turde det maaffte vøre tilladt at indfkyde en Bemærkning. Da man havde den høie Lyng, behøvede man under Bivouaeringen intet Leirftraa, man kunde nemlig benytte Lyngen i Stedet for. Men Forholdene have forandret fig; Lyngen er trampet ned, og dog leveres der ikke Leirftraa ved Bivouaeringen. Der er ganfke vift i Krigsministeriets Budget en Bevilling til Leirftraa m. m. Svad dette „m. m.“ er, veed jeg ikke, og det